

Priit Siig Tallinna Laste Turvakeskus priit@lasteturva.ee Teie nr

Meie 06.04.2016 nr 7-8/150100/1601437

Järelkontrollkäik Tallinna Laste Turvakeskuse Nõmme tee keskusesse

Austatud härra juhataja

17.12.2015 toimus õiguskantsleri nõunike järelkontrollkäik Tallinna Laste Turvakeskuse Nõmme tee keskusesse (edaspidi ka turvakeskus), kontrollimaks laste põhiõiguste ja –vabaduste tagatust asutuses. Eelmine kontrollkäik turvakeskusesse leidis aset 27-28.11.2014. Olukord keskuses oli aasta tagusega võrreldes paranenud.

Järelkontrollkäigu ajal viibis turvakeskuses sotsiaalse rehabilitatsiooni teenusel 41 last vanuses 12 kuni 17 aastat. 10 last olid turvakeskusesse suunatud alaealiste komisjoni otsusega ja 31 last elukohajärgse kohaliku omavalitsusüksuse suunamiskirjaga. 10 last olid teenusel mitmendat korda. Lapsed elasid keskuses neljas osakonnas – kahes poiste osakonnas ja kahes tüdrukute osakonnas. Igas osakonnas elas 9 - 11 last.

Järekontrollkäigul tutvusid õiguskantsleri nõunikud laste õppimis- ja elamistingimustega vestlesid asutuse töötajate ja lastega ning tutvusid asutuse tegevust reguleerivate sisedokumentidega. Õiguskantsleri nõunikud kontrollisid laste ja nende lähedaste suhtlemise korraldust, laste vaba aja mõtestatult veetmise ja värskes õhus viibimise võimalusi; füüsiliste harjutuste määramist karistusena ning asutuses kehtivate reeglite arusaadavust ja laste võrdset kohtlemist.

Tänan Teid ja turvakeskuse töötajaid õiguskantsleri nõunikele osutatud igakülgse abi ja hea koostöö eest. Turvakeskuse töötajate pühendumus ja missioonitunne, samuti turvakeskuse töö lapsevanemate nõustamisel on tunnustustvääriv. Töö lapsevanematega võimaldab pakkuda abi kõikidele probleemidesse sattunud pere liikmetele ning väärib kindlasti jätkamist ja edasi arendamist. Samas esines turvakeskuse töös ka puuduseid, mille kõrvaldamine on turvakeskuse pädevuses.

Suhtlemine lähedastega

Turvakeskuse sisedokumentidest nähtus, et lastevanemate külastused toimuvad üldjuhul kahel päeval nädalas – esmaspäeval ja kolmapäeval ning kokkusaamiseks on ette nähtud maksimaalselt 30 minutit. Erikokkuleppel on last võimalik külastada ka mõnel teisel nädalapäeval. Ühel pereliikmel on last võimalik reeglina külastada üks kord nädalas. Külastused toimuvad osakonnajuhataja või sotsiaalpedagoogi järelevalve all.

Laste kinnitusel toimuvad kokkusaamised üldjuhul turvakeskuse fuajees kahel diivanil. Kui külastajaid on korraga rohkem, siis on võimalik vestelda ka grupiteraapia ruumis või mõnes teises ruumis. Laste hinnangul on kohtumisteks eraldatud aeg liiga lühike ning neile valmistab muret, et nad ei saa oma vanematega privaatselt suhelda. Kokkusaamisteks eraldatud koht (turvakeskuse fuajee) asub keskuse sissekäigu juures, see on avatud ja läbikäidav ruum, mida samal ajal kasutavad teised lapsed ja töötajad liikumiseks turvakeskusest sisse ja välja, samuti liikumiseks söögisaali, teisele korrusele, kooliruumidesse jne. Külastuse ajal võib oma vanemaga kõrval diivanil vestelda teine laps. Lisaks viibib kokkusaamiste juures enamasti ka asutuse töötaja. Kokkusaamisteks mõeldud diivanitest on paari meetri kaugusel töötajate ruum.

Põhiõigus perekonna- ja eraelu kaitsele tuleneb põhiseaduse (PS) § 26 lõikest 1 ja PS § 27 lõikest 1. Lapse ja vanema vaheline suhtlus on kindlasti hõlmatud perekonnaelu kaitsega. Lapse ja vanema suhtlusõigus on täpsemalt reguleeritud perekonnaseaduse (PKS) §-s 143. Nimetatud paragrahvi esimese lõike kohaselt on lapsel on õigus isiklikult suhelda mõlema vanemaga. Mõlemal vanemal on kohustus ja õigus suhelda lapsega isiklikult. Ka ÜRO Lapse õiguste konventsiooni artikkel 9 alapunkt 3 järgi on ühest või mõlemast vanemast lahutatud lapsel õigus säilitada regulaarsed isiklikud suhted ja otsene kontakt mõlema vanemaga, kui see ei ole lapse huvidega vastuolus. PKS § 143 lg 3 järgi võib lapse ja vanema suhtlemist piirata kohus kui suhtlemine vanemaga ei ole lapse parimates huvides.

Kuna laps viibib turvakeskuses, mis on kinnine asutus, siis on tema kontaktid ja suhtlemine oma lähedastega paratamatult piiratud. Samas on lapse jaoks oluliste perekonna- ja sotsiaalsete sidemete säilitamine või nende sidemete loomine lapse huvides. Laste ja nende lähedaste kohtumised selleks sobivas keskkonnas ja meeldivas õhkkonnas mõjutavad positiivselt lapse ja tema lähedase omavahelise suhte kvaliteeti, mis omakorda aitab oluliselt kaasa lapse rehabilitatsioonile.

Seetõttu tuleks laste ja neile lähedaste inimeste kontakte igati soodustada. Turvakeskusel on kohustus tagada, et lapse ja tema lähedaste kohtumised toimuksid võimalikult rahulikus ja meeldivas õhkkonnas. Kohtumiseks mõeldud ruum peab olema mugav ning võimaldama privaatsust. Laste ja nendega kohtuma tulnud lähedaste jaoks võib olla raske leida kontakti (sh füüsilist), kui külastuseks mõeldud ruum asub läbikäidavas kohas või kui kohtumise juures viibivad kõrvalised isikud. Samuti võib lastel olla raske veeta külastusaega lihtsalt diivanil või laua taga istudes ja ainult rääkides. Lapsel ja tema lähedasel peaks olema võimalik koos midagi positiivset ette võtta, mistõttu on soovitav, et kokkusaamise ruumis oleksid ka mänguks ja ühistegevusteks vajalikud vahendid (nt lauamängud, joonistusvahendid vmt).

Kokkusaamiste korraldamisel tuleb arvestada sellega, et paljude laste lähedased on hõivatud töö või kooliga, mistõttu ei pruugi neil alati olla võimalik tulla kokkusaamisele tööpäevadel. Seetõttu on igati tervitatav turvakeskuse pakutav võimalus kohtuda lähedastega ka nädalavahetustel. Võimalus lähedastega kokkusaamiseks lisaks tööpäevadele ka nädalavahetustel võiks olla reegliks, mitte erandiks nagu praegu.

Mõistetav on keskuse soov vältida lapse kontakte tema heaolu ohustada võivate isikutega ning vajadus kontrollida, et vestlus lähedasega last ei kahjustaks. Samas on nende eesmärkide saavutamiseks võimalik kasutada teisi, lapse õigusi vähem riivavaid meetmeid, nt põhjendatud kahtluse korral on võimalik jälgida lapse ja lähedase kohtumist eemalt, videojälgimisseadmete kaudu ilma helita või helikindla klaasi tagant, et hinnata lapse emotsionaalset olukorda ning

_

¹ Lisaks võib perekonnaelu kaitsega olla hõlmatud ka lapse ja muu talle lähedase isiku suhe.

vajadusel sekkuda. Samas peaksid sellised meetmed olema erandiks, mitte reegliks. Lisaks privaatsuse puudumisele teeb turvakeskuse töötajate pidev juuresolek laste jaoks keerulisemaks ka turvakeskuse tegevuse kohta pretentsioonide esitamise.

Seetõttu palun turvakeskusel:

- kohandada lähedastega kohtumiseks ette nähtud ruumid selliselt, et need oleksid laste ja nende lähedaste jaoks mugavad ning ruumis oleks ka mänguks või ühistegevuseks vajalikud vahendid.
- austada kohtumiste ajal laste ja nende lähedaste privaatsust v.a juhtudel, kui on põhjendatud kahtlus, et lapse lähedasega üksi jätmise ei ole lapse parimates huvides.
- vaadata üle kokkusaamisteks ette nähtud ajad ning muuta neid selliselt, et lastega kohtumisest huvitatud lähedastel oleks lastega kohtumine võimalikult lihtne.
- tunnistada kehtetuks asutusesisene juhis, mille järgi võib üks vanem lapsega reeglina kohtuda ainult ühe korra nädalas ning kaaluda iga külastussoovi eraldi, lähtudes seejuures lapse parimatest huvidest.

Värskes õhus viibimine ja vaba aeg

2014. aasta kontrollkäigul õiguskantsleri nõunikega vestelnud lapsed väitsid, et asutuse territooriumile jalutama pääsemine sõltub sotsiaalpedagoogide suvast ning neil ei ole võimaldatud iga päev värskes õhus viibida. Laste sõnul on ette tulnud, et mõni laps on õue värske õhu kätte jalutama pääsenud vaid ühel päeval nädalas. Laste sõnul jäid jalutamised ära põhjusel, et sotsiaalpedagoog ise ei soovinud kehva ilma tõttu välja minna. Samuti kurtsid lapsed, et värskes õhus viibimise aeg on liiga lühike. Asutuse sisedokumentidest nähtub, et jalutamise võimalus on iseenesest iga päev olemas², kuid selle võimaluse kasutamise üle otsustavad tööl olevad sotsiaalpedagoogid. Samuti selgus asutuse sisedokumentidest ja eraldusruumi päevikustest, et mõned lapsed on pärast asutusest omavolilist lahkumist viibinud erirežiimil³ ning selle aja jookusul ei ole laps õue pääsenud. Asutuse juhi kinnitusel peab igale lapsele turvakeskuses, olenemata temale kohaldatud mõjutusvahenditest, olema tagatud igapäevane võimalus värskes õhus viibimiseks. Juhi kinnitusel on ette tulnud olukordi, kus lapsed ise ei soovi õue minna. Lapsi selleks ei sunnita. Samas, turvakeskuses 2015. aasta mais Leideni rakendusülikooli ja Justiitsminitseeriumi koostöös läbiviidud rühmakliima uuringu tulemustest nähtub, et noorte hinnangul jääb asutuses värskes õhus viibimisest ja päevavalgusest siiski puudu. Ka 2014. aasta kontrollkäigul eksperdina osalenud lastepsühhiaater leidis, et õues viibimise võimalused peaksid olema mitmekesisemad.

Lisaks väitsid paljud lapsed, et sotsiaalpedagoogid on neile pigem valvurite eest. Üksikud sotsiaalpedagoogid näitavad üles initsiatiivi ja organiseerivad ühistegevusi – lauamängud, sportmängud, ühised filmivaatamised vmt. Laste sõnul on tegevusetus ja igavus ka üheks põhjuseks, miks üksteisega ja töötajatega tüli noritakse ja asutuse kodukorda rikutakse. Lapsed soovisid, et neil oleks rohkem juhendatud vaba aja veetmise võimalusi. Ka eespool viidatud rühmakliima uuringu tulemustest nähtub, et turvakeskuse noored tunnetavad, et nad ei saa personalilt piisavalt tuge. Ka uuringus tõid noored välja, et vähe on usaldust ning töötajad

² Selleks, et tüdrukud ja poisid õues omavahel kokku ei puutuks, on asutuse territooriumi erinevate osade kasutamine kellaajaliselt poiste ja tüdrukute vahel ära jagatud.

³ Nt üks tüdruk oli erirežiimil eraldusruumis viibinud üle 7 ööpäeva järjest. Erirežiimil viibiv laps võib oma toast väljuda osalemaks üksnes kohustuslikes tegevustes: õppetegevuses ja rehabilitatsioonitegevustes. Muul ajal peab laps viibima oma toas. Asutuse sisedokumentidest selgus, et oli ka juhtum, kus laps pidi erirežiimi ajal viibima eraldusruumis, mille uks ei olnud lukustatud.

võiksid neid enam stimuleerida ning nendega regulaarselt nende eluolu puudutavaid küsimusi arutada.

PS §-st 28 tulenevalt on igaühel õigus tervise kaitsele. Tervise hoidmiseks peab lapsel olema võimalik viibida värskes õhus igapäevaselt. Euroopa Nõukogu Ministrite Komitee soovituse p 81 järgi peavad lapsed, kelle vabadust on piiratud, saama regulaarselt vähemalt tunni värskes õhus viibida. Nimetatud soovituse kommentaarides on komitee rõhutanud, et värskes õhus viibimise keelamist ei tohi kasutada lapse distsiplinaarkaristusena.

Selleks, et tagada lapse õigus arengule, on igale lapsele vaja muuhulgas luua võimalused ja tingimused vaba aja veetmiseks, sh värskes õhus viibimiseks ning nii sise- kui välisruumides treenimiseks. Loomulikult ei ole kinnise asutuse tingimustes võimalik lapsele tagada samaväärseid tingimusi kui vabaduses, kuid ka kinnises asutuses on vaja luua võimalikult head tingimused laste arengu soodustamiseks ja toetamiseks. Kinnises asutuses viibivate laste sisustatud vaba aja veetmise ja huvitegevusega tegelemise võimalusi on oluliseks pidanud ka ÜRO Peaassamblee. Samuti on õigus puhkusele ja meelepärasele jõudeajale sätestatud ühe lapse õigusena lapse õiguste konventsiooni artiklis 31.

Palun tagada igale lapsele, kes seda soovib, võimalus viibida igapäevaselt vähemalt tund aega värskes õhus, luua lastele senisest enam mõtestatud vaba aja veetmise võimalusi ning organiseerida regulaarselt ühistegevusi.

Füüsilise koormamisega karistamine

2014. aastal toimunud kontrollkäigul väitsid mitu toona turvakeskuses viibinud tütarlast, et üks meestöötaja kasutas sobimatu käitumise heastamise meetodina kükkide tegemist. Tüdrukute sõnul toimus see reeglina teiste laste silme all ning väljaspool päevakavas ettenähtud füüsilisi tegevusi (kehaline kasvatus vmt.). Mitu tüdrukut väitsid, et nad olid oma käitumise heastamiseks kükke teinud.

Järelkontrolkäigul kinnitas asutuse juht, et kirjeldatud moel ja põhjusel füüsiliste tegevuste rakendamine turvakeskuses ei ole lubatud. Juhi kinnitusel on füüsiline tegevus ette nähtud ainult sportlike tegevuste raames nagu kehaline kasvatus, hommikuvõimlemine ja sportmängud. Asutuse juht kinnitas, et pärast 2014. aasta kontrollkäiku on ta mitmel asutuse töötajate koosolekul rõhutatud, et tütarlaste kirjeldatud meetodi kasutamine sobimatu käitumise heastamiseks ei ole aksepteeritav.

Õiguskantsler ei ole uurimisorgan ega saa tagantjärgi välja selgitada, kas tütarlaste kirjeldatud sündmused nende kirjeldatud viisil aset leidsid või. Seetõttu ei süüdista õiguskantsler turvakeskust ega ühtegi asutuse töötajat, vaid selgitab füüsilise koormamisega karistamise keelatust selleks, et ennetada võimalikku alandavat kohtlemist tulevikus.

Ei ole kahtlust, et mistahes füüsiline koormamine reaktsioonina turvakeskuses kehtivate nõuete rikkumisele on sisuliselt käsitletav karistusena. Selline füüsiline koormamine erineb eesmärgipärasest füüsilisest tegevusest, nagu nt abistamine keskuse territooriumi korrastamisel, abistamine keskuse igapäeva tegevuste läbiviimisel vmt tegevused, mis lisaks kehalisele aktiivsusele mõjutavad positiivselt ka lapse vaimset heaolu: õpetavad iseseisvust, oskusi, on muud moodi teraapilised. Ka olukorras, kus laps on kükkide tegemisega nõus, võib lapse selline füüsiline koormamine lapse distsiplineerimise eesmärgil olla lapse jaoks alandav.

On mõistetav, et teatud olukordades on laste käitumise juhtimiseks mõjutusmeetmete kasutamine vajalik. On positiivne, et lapsel on võimalus oma sobimatut käitumist heastada, kuid heastamisena ette nähtud tegevused ei tohiks olla alandavad. Samuti peaksid need tegevused olema selgelt kokku lepitud ja kõigile teada, et ennetada laste ebavõrdset kohtlemist. Heastamise võimalus olema selline, mis aitab kaasa parimal viisil korduvrikkumise riski maandamisele ning lapse abistamisele. Lapse mõjutamine tema füüsilise koormamisega võib küll teatud olukordades hoida ära soovimatut käitumist tulevikus, kuid samal ajal võib see anda signaali, et keskuse töötaja ei süvene lapse soovimatu käitumise põhjustesse ega kuula lapse enda järeldusi toimunu kohta.

Palun hoiduda laste karistamisest füüsilise koormamisega ning valida sellised mõjutus- ja kasvatusmeetodid, mis ei sea ohtu laste eneseväärikust ega turvatunnet.

Reeglite arusaadavus ja võrdne kohtlemine

2014. aasta kontrollkäigul õiguskantsleri nõunikega vestelnud lapsed väitsid, et erinevad kasvatajad reageerivad analoogsetele olukordadele erinevalt ja panevad motivatsioonisüsteemi raames erinevalt punkte. Lapsed tajusid erinevat kohtlemist ka sõltuvalt sellest, kas laps on eestivõi venekeelne; samuti sõltuvalt sellest, kas tegemist on tüdruku või poisiga. Erinevat kohtlemist tunnetasid nii need lapsed, kellel oli turvakeskuse kodukorra järgimisega rohkem probleeme olnud, kui ka need, kes ei olnud kordagi turvakeskuses kehtivaid reegleid rikkunud. Lisaks mainisid venekeelsed lapsed, et on kasvatajaid, kes ei valda piisavalt hästi vene keelt, mistõttu tekib neil just nende kasvatajatega rohkem arusaamatusi ja konflikte.

Lapsed leidsid, et arusaamatusi tekib ka seetõttu, et kõik kasvatajad ei rakenda reegleid sarnaselt ning reeglid sõltuvad parasjagu tööl olevast kasvatajast. Reeglid ei ole laste sõnul neile paberil kättesaadavad. Lapsed märkisid, et kui reegleid rakendataks ühtmoodi ja neil oleks võimalik kontrollida, millise reegli vastu nad eksisid, siis ei tunduks neile punktide määramine nii ebaõiglasena ja suhted kasvatajatega oleksid paremad.

PS § 12 sätestab võrdse kohtlemise nõude ning keelab põhjendamatu erineva kohtlemise. Ka laste õiguste konventsiooni üheks üldpõhimõtteks on, et kõigil lastel on ühesugused õigused ja kedagi ei tohi diskrimineerida.

2015. aasta rühmakliima uuringust nähtub samuti, et rühmakliima ja rühma reeglite rakendamise osas on keskusesveel arenguruumi. Uuringu tulemused kinnitavad õiguskantsleri järeldust, et rühmakliima paranamiseks turvakeskuses oleks tarvis soodustada noorte ja personali tihedamat kontakti ja arutelu. Hea kontakt rühma töötajatega soodustab sotsiaalset õppimist ja taastumist ning aitab vähendada käitumisprobleeme.

Järelkontrollkäigul selgitas asutuse juht, et käesoleval ajal on igas osakonnas postkast, kuhu laps saab asetada kirja oma ettepanekute või muredega. Lastele selgitatakse nende õigusi ja kohustusi ning maja sisekorda turvakeskusesse saabudes. Lisaks selgitas juht, et turvakeskues on praeguseks kehtestatud uus struktuur, mis peaks kaasa aitama reeglite ühetaolisele kohaldamisele.

Turvakeskuses juba tehtu on tunnustusväärne, samas on laste õiguste paremaks tagamiseks võimalik teha rohkem. Seetõttu palun:

- jätkata pingutusi, et soodustada noorte ja personali tihedamat kontakti ja arutelu.

- lisaks reeglite tutvustamisele anda noortele võimalus nende üle töötajatega sisuliselt arutada ja reeglite kehtestamisel osaleda.
- sõnastada reeglid lihtsalt ja arusaadavalt ning teha need lastele võimalikult hõlpsalt kättesaadavaks (nt kinnitades need iga osakonna stendile).
- tagada reeglite ühetaoline rakendamine ja laste võrdne kohtlemine turvakeskuses.

Lastepsühhiaatri seisukoht

2014. aasta kontrollkäigul eksperdina osalenud lastepsühhiaater tõi oma hinnangus positiivsena välja, et turvakeskuses rakendatakse erinevaid rehabilitatsioonitegevusi, mis lähtuvad keskuses viibivate laste erivajadustest; keskuses on toimiv päevaplaan, tegevused on selgelt ja arusaadavalt planeeritud; lastega töötavad psühholoogid ning psühhiaatriline abi ja muu arstiabi on lastele vajadusel kättesaadav. Keskuse töötajad olid eksperdi hinnangul pädevad ning väljendasid hoolivust laste suhtes. Nad tundsid lapsi piisavalt hästi, olid kursis nende elu ning probleemidega, nende isikuomadustega. Eksperdi hinnangul on keskuses osutatavad tervishoiuteenused ja rehabilitatsiooniteenused, arvestades reaalseid võimalusi, kohased ning piisavad. Ravimid olid lukustatud kapis, psühhotroopsed ravimid olid selgelt ja arusaadavalt laste nimesiltidega varustatud. Ekspert ei tuvastanud laste ravimitega ohjeldamist.

Ekspert leidis turvakeskuse töös siiski ka mõned puudused. Lisaks juba eelmistes punktides kirjeldatud probleemidele, tõi ekspert välja järgmised puudused.

Eksperdi soovitused:

1. Turvakeskuse töötajatel ei ole tihti piisavalt meditsiinilist informatsiooni, mis on vajalik lastele määratud ravi, valdavalt psühhiaatrilise ravi, jätkamiseks turvakeskuses. Ravi all peab ekspert silmas nii medikamentravi kui ka raviarsti poolt antud ravisoovituste, raviplaani täitmist. Lapse viivad arsti vastuvõtule enamasti keskuse töötajad. Töötaja kirjeldas, et vahel on nad kabinetis koos lapsega, vahel aga koridoris, kuna nad ei ole lapse seaduslikud esindajad ning laps soovib omaette rääkida. Eksperdi hinnangul peab lapsel olema võimalus arstiga privaatselt rääkida, samuti peab turvakeskuse töötajal olema seaduslik võimalus vestelda lapse raviarstiga ning saada infot ravi jätkamise kohta, rääkida lapse seisundist, esitada vajadusel raviarstile küsimusi, et tagada asjakohane ravi jätkamine keskuses. Info medikamentravi ning muude ravisoovituste kohta peab liikuma täiskasvanult täiskasvanule mitte teismelise vahendusel.

<u>Soovitus:</u> Vajalik on selge õiguslik regulatsioon, kuidas vajalik meditsiiniline info liigub raviasutustest turvakeskusesse.

<u>Asutuse vastus:</u> Järelkontrollkäigul selgitas asutuse juht, et turvakeskuse töötajatel on võimalus saada informatsiooni lapse tervisliku seisundi, diagnooside, ravi ja muu kohta lapsevanemalt. Keskuse juhi kinnitusel võimaldavad nad lastel soovi korral arstiga privaatselt vestelda.

2. Rühmade sisustuse hubasus oli erinevates rühmades erinev, oli rühmi, mis mõjusid koduselt ning rühmi, mis olid üsna kõledad. Kuna mööbilt oli vähe, hoidsid lapsed oma õpikuid ja riideid aknalaudadel, taburettidel. Mõnes rühmas olid riiulid olemas ühises koridoris.

<u>Soovitus:</u> Korraharjumuste õpetamiseks on vajalik, et igal lapsel on oma töölaud, riiul, kapp. Paljudel lastel puuduvad keskusesse tulles igapäevase õppetöö tegemise rutiinid. Kindel koht õppimiseks, oma õpikute hoidmiseks toetab uute harjumiste kujunemist. Arvestadas keskuses viibivate laste psüühilisi probleeme oleks soovitav, et rühmaruumides oleks rohkem patju, pleede, pehmeid mänguasju. Lapsed viibivad

kinnisel territooriumil koos pikka aega, seega on vajalik, et neil oleks ka toas võimalik mugavalt omaette olla.

<u>Asutuse vastus:</u> Järelkontrollkäigul lubas asutuse juht ettepanekuga arvestada ja sisustada osakonnad ja laste toad hubasemalt ja kodusemalt.

Teie seisukohta soovituste osas ootan võimalusel hiljemalt 06.05.2016.

Austusega

/allkirjastatud digitaalselt/

Ülle Madise

Koopia: Tallinna Linnavalitsus

Tallinna Sotsiaal- ja Tervishoiuamet